

2007

NINA FISCHER EN MAROAN EL SANI

Zuidas Residentie

Het Berlijnse kunstenaarsduo Nina Fischer / Maroan el Sani exposeert komend voorjaar in Stedelijk Museum Bureau Amsterdam. Dit gebeurt naar aanleiding van hun vijf maanden durende residentieperiode aan de Amsterdamse Zuidas, waar zij tot eind maart 2007 verblijven. SMBA zal het werk tonen dat in deze periode tot stand komt en dat mede geënt is op specifieke kenmerken van de nog volop in aanbouw zijnde kantorenwijk.

Nina Fischer en Maroan el Sani begonnen in 2001 te werken aan een serie installaties en projecten rondom het voormalige Oost-Duitse Palast der Republik in Berlijn. Al vanaf 1990 stond dit gebouw leeg en werd het interieur, wegens asbestgevaar, volledig gestript. Het bevond zich lange tijd in een onzekere schemerzone tussen enerzijds een sterke lobby voor volledige sloop ervan ten behoeve van herbouw van het oude stadskasteel en anderzijds pleidooien voor reconstructie ervan als monument voor de communistische utopie, waarvan het futuristische jaren 70-interieur de belichaming vormde. Fischer / El Sani legden de vinger op deze schemertoestand en speculeerden met hun reconstructieve installaties op mogelijke hedendaagse invullingen van het gebouw, zoals een discoclub, die accurater gestalte geeft aan wat de Wende de hoofdstad heeft gebracht. In verschillende installaties werden de vroegere en mogelijke hedendaagse invullingen van het begrip 'utopie' tegen elkaar uitgespeeld.

Sinds dit project staat het moderne en modernistische gebouw, dat de onmiskenbare sporen draagt van de tijd van de 'grote verhalen', centraal in het werk van Fischer / El Sani. Zo filmden zij onder meer in het voormalige Rundfunkzentrum in Berlijn, waar ooit propagandistische hoorspelen voor de Oost-Duitse Republiek werden gemaakt en uitgezonden, alsook in de oude Bibliothèque Nationale in Parijs en in het door Oscar Niemeyer ontworpen hoofdkwartier van

de Franse communistische partij. In de esthetische filmwerken die hieruit ontstaan, spelen zich surreële gebeurtenissen af, waarbij vaak op speelse wijze wordt gerefereerd aan het rijke verleden van de avant-garde film van onder anderen Resnais, Antonioni en Tarkowski – regisseurs in wier werk leegte en verwachting een belangrijke rol speelt.

Ook het project waaraan Fischer en El Sani momenteel werken in de Amsterdamse Zuidas concentreert zich op de complexe verhouding tussen de vormtaal van een gebouw, de psychologische werking ervan en de politiek-economische realiteit waarin het zich bevindt. De Zuidas is een economisch brandpunt in de stadsontwikkeling van Amsterdam en oefent door zijn toekomstige aansluiting op de HSL en zijn gunstige ligging nabij de nationale luchthaven vooral aantrekkingskracht uit op grote bank- en verzekeringsconglomeraten.

Z.O.Z.

Verschillende hoofdkantoren, zoals die van de ING en ABN AMRO, zijn inmiddels al naar de Zuidas verplaatst. Dit is zeer bepalend voor de architecturale uitstraling van het gebied en de grootschalige veranderingen in de wijk doen soms onwillekeurig denken aan de nietsontziende stedenbouwconcepten van de jaren '60 en '70. Maar behalve het optimisme van weleer speelt er sinds 11 september 2001 ook een andere stemming een rol: de angst voor terrorisme.

Nina Fischer (1965) en Maroan el Sani (1966) vormen sinds 1993 een duo. Als zodanig exposeerden zij onder meer op de Gwangju-biënnales in Korea in 1995 en 2002, de Berlin Biënnale van 1998, de Liverpool Biënnale 1999, Manifesta IV in Frankfurt, 2002 en in het Yamaguchi Center for Arts and Media in Japan in 2005. 'Palast der Republik' was recent nog te zien in de Hamburger Bahnhof in Berlijn.

De tentoonstelling van Fischer / El Sani in Stedelijk Museum Bureau Amsterdam is te zien van 18 maart tot en met 13 mei 2007. Tijdens de tentoonstelling verschijnt een mede door SMBA uitgegeven overzichtscatalogus van hun werk met bijdragen van verschillende auteurs, onder wie Jennifer Allen, Jeroen Boomgaard, Jelle Bouwhuis, Charles Esche, Boris Groys, Hou Hanru en Gabriele Knapstein.

Bij aanvang van de expositie verschijnt SMBA-Nieuwsbrief nr. 97 (NL/EN).

Meer informatie: 020-4220471 of mail naar mail@smba.nl

Over de kunstenaars: www.fischerelsani.net

De Zuidas-residentie van Fischer / El Sani is mede mogelijk gemaakt door het Lectoraat Art & Public Space en Virtueel Museum Zuidas.